

REVISTA
DE
LITERATURĂ
ȘI
ARTĂ

ANUL XXXII

2

(1392)

Simbătă

14 ianuarie

1989

8 pagini

4 lei

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Luceafărul

Săptămânal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

ÎNALTĂ PREȚUIRE, VIBRANT OMAGIU

Moment sărbătoresc

Șara întregă a trăit un frumos și fericit moment aniversar. După datina și în lumina propriilor sale sentimente, după datina și în lumina gândurilor care u animă, a fost acest act sărbătoresc prin care se confirmă însuși felul de a fi și simți al poporului. Cu acel devotament exemplar și acea mândrie și recunoștință pentru toți cei care îl exprimă și îl alăturează cu abnegație, cu înțelegere, cu spirit patriotic și faptă de revoluționar. Tovarășa Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, a fost sărbătorită, simbolic, 7 ianuarie, cu prilejul aniversării zilei de naștere și a îndelungatei sale activități revoluționare. În cadrul festivității ce a avut loc la Palatul Consiliului de Stat s-a dat citirea Scrisorii adresate de Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, scrisoare în care sunt expuse, în semn de înaltă stimă și prețuire, meritele politice, științifice și sociale, acele linii de boltă

Continuare în pag. a 3-a

CUVÎNTAREA TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

Stimați tovarăși,

Am deosebită plăcere să exprim cele mai calde mulțumiri conducerii de partid și de stat pentru înaltul titlu de „Erou al Republicii Socialiste România” ce mi-a fost înmănat astăzi, precum și pentru aprecierile și urările ce mi-au fost adresate prin scrisoarea Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al partidului cu prilejul aniversării zilei mele de naștere și a îndelungatei activități revoluționare în rindurile Partidului Comunist Român. (Aplauze).

Consider toate acestea ca o expresie a aprecierii deosebite pe care partidul și poporul nostru o dau activității mele revoluționare, ca activist al Partidului Comunist Român, contribuției aduse la realizarea politicii generale interne și externe a partidului nostru de dezvoltare a forțelor de producție, a științei și culturii, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, de întărire continuă a independenței și suveranității României. (Aplauze).

În aceste momente este pentru mine o mare satisfacție faptul că de mai bine de 50 de ani, mă aflu în rindurile mișcării revoluționare, ale partidului nostru comunist, am participat în toate împrejurările la lupta împotriva fascismului și războiului, pentru împlinirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, pentru construcția socialismului în patria noastră.

Nu există satisfacție mai mare pentru mine, ca, de altfel, pentru orice activist revoluționar, pentru orice comunist, decât aceea de a fi participant activ la realizarea marilor idealuri de libertate, dreptate și independență, la marile transformări pe care le-a obținut poporul nostru, sub conducerea glorioasă a partidului comunist, în edificarea noului orizont social, în făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate. (Aplauze).

Așa cum pe drept cuvânt s-a subliniat în Expunerea secretarului general al partidului la marile forumuri democratice de la sfârșitul lunii noiembrie, anul trecut, România s-a transformat într-o perioadă istorică scurtă dintr-o țară slab dezvoltată într-o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică, cu o agricultură în plină dezvoltare, cu mari realizări în domeniul științei, învățămîntului, culturii, factori hotărâtori pentru progresul general al patriei noastre socialiste.

Toate aceste mari realizări au asigurat ridicarea generală a gradului de civilizație, a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Datorăm toate acestea politicii juste a partidului nostru de aplicare consecventă a

legilor generale, a principiilor socialismului științific la realitățile țării noastre.

Mărețele realizări obținute sînt rezultatul muncii pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii, a intelectualității, a întregului nostru popor, care, în strînsă unitate, sub conducerea partidului nostru, împlinesc neabătut politica generală de înaintare a patriei noastre pe calea socialismului și comunismului.

Sîntem la începutul celui de-al 4-lea an al planului cincinal 1986-1990, care asigură împlinirea obiectivelor strategice trasate de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului, de dezvoltare intensă, de modernizare, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a tuturor sectoarelor de activitate, de împlinire a noii revoluții agrare.

Pe această bază se vor crea condițiile necesare trecerii României la un stadiu superior de dezvoltare economică-socială. Hotărîtor este acum ca în spiritul planurilor și programelor, al orientărilor de largă perspectivă, cuprinse în cuvîntarea programatică a secretarului general al partidului la marile forumuri democratice din luna noiembrie, să acționăm cu toată fermitatea pentru împlinirea în cele mai bune condiții în viață a tuturor obiectivelor de dezvoltare economică-socială. (Aplauze).

Doresc să mă refer, în mod deosebit, la rolul important care revine științei, învățămîntului și culturii, la necesitatea de a face totul pentru așezarea la baza întregii activități, din toate sectoarele, a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general.

Trebuie să perfecționăm continuu activitatea de cercetare științifică și tehnică, în vederea împlinirii în cele mai bune condiții a marilor obiective care asigură înălțarea țării noastre pe noi culmi de progres și civilizație, ridicarea generală a nivelului de cunoștințe științifice, culturale, politice ale întregii noastre națiuni.

Aș dori să subliniez și cu acest prilej justetea politicii externe a partidului nostru, a României socialiste de dezvoltare a colaborării cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Avînd în vedere problemele complexe și grave ale vieții internaționale actuale, este necesar să acționăm cu toată fermitatea pentru dezarmare nucleară, pentru eliminarea definitivă a armelor de distrugere în masă, alit chimice, cit și nucleare, pentru trecerea

Continuare în pag. a 3-a

HOTĂRÎRE-DECRET

a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

privind conferirea Titlului de Onoare Suprem
„EROU AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA”
tovarășei ELENA CEAUȘESCU

În semn de înaltă prețuire a activității îndelungate desfășurate în mișcarea muncitorească, revoluționară, pentru eliberare socială și națională, pentru împlinirea aspirațiilor de progres și bunăstare ale poporului român, pentru împlinirea obiectivelor revoluției și construcției socialiste pe pămîntul României,

Pentru contribuția remarcabilă adusă la elaborarea și împlinirea politicii interne și externe a partidului și statului, la fundamentarea și aplicarea planurilor și programelor de dezvoltare economică și socială a patriei, la întărirea independenței și suveranității țării, la creșterea prestigiului României în lume, la afirmarea tot mai puternică a năzuințelor de pace și colaborare ale poporului român,

Pentru activitatea deosebită, multilaterală, consacrată creșterii aportului cercetării științifice, învățămîntului și culturii la realizarea marilor obiective ale construcției socialiste, promovării susținute, în toate domeniile, a celor mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice în folosul omului, al bunăstării și fericirii sale, al vieții și păcii, al progresului națiunilor și înțelegerii între popoare.

În semn de profund omagiu și vie recunoștință ale întregului partid și popor pentru activitatea revoluționară, patriotică, pusă în slujba progresului și prosperității patriei,

Cu prilejul aniversării zilei de naștere și a îndelungatei activități revoluționare,

Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

HOTĂRĂSC ȘI DECRETEAZĂ

ARTICOL UNIC. — SE CONFERĂ TITLUL DE ONOARE SUPREM „EROU AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA” TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU, MEMBRU AL COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R., PRIM VICEPRIM-MINISTRU AL GUVERNULUI, PREȘEDINTELE COMITETULUI NAȚIONAL AL ȘTIINȚII ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI.

NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Partidului Comunist Român,
Președintele Republicii Socialiste România

SCRISOAREA

Comitetului Politic Executiv al C. C. al P. C. R.
adresată tovarășei Elena Ceaușescu

Mult stimată tovarășă
Elena Ceaușescu,

La aniversarea zilei dumneavoastră de naștere — zi de aleasă sărbătoare pentru națiunea noastră — și a îndelungatei activități revoluționare, vă adresăm, din adîncul inimilor, într-o vibrantă unitate de gând și simțire, cu întregul popor, cele mai calde felicitări, urări de sănătate și fericire, de ani mulți și rodnici

de viață, plini de satisfacții și împliniri, împreună cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, marele Erou între eroii patriei străbune, înălțător patriotic și revoluționar, genial făuritor de istorie și strălucit ctitor de țară nouă, conducător vizionar al mersului neabătut al României pe

calea socialismului — spre comunism. Cu prilejul acestui înălțător moment sărbătoresc, dorim să vă aducem — asemenea tuturor fiilor patriei, — cel mai fierbinte omagiu

Continuare în pag. a 3-a

COMITETUL POLITIC EXECUTIV
AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

8716

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

ÎNALTĂ PREȚUIRE, VIBRANT OMAGIU

CUVÎNTAREA TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU

Urmare din pag. 1

la tratative privind reducerea radicală a armelor convenționale.

Oamenii de știință români, la fel ca întregul popor, sprijină pe deplin concepția președintelui României și acționează cu toată hotărârea pentru îndeplinirea obiectivelor politice externe care corespund pe deplin așteptărilor și intereselor naționalelor noastre, cit și intereselor tuturor națiunilor lumii.

Vom participa activ la îndeplinirea deciziilor întregii omeniri de a trăi într-o lume fără arme și războaie, într-o lume a colaborării, egalității și dreptății, a independenței și suveranității pentru toate națiunile.

Sintem la începutul anului în care vom sărbători 45 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă și anul în care va avea loc cel de-al XIV-lea Congres al partidului.

Asigur conducerea de partid și de stat, întregul partid și poporul că voi face totul pentru a contribui la îndeplinirea mărețelor obiective ale acestui an, ale întregului cincinal, a perspectivelor minunate până în anul 2000, contribuind astfel la ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. Ja îndeplinirea Programului partidului de faurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de crearea condițiilor pentru înaintarea fermă spre visul de aur al omenirii — spre comunism! (Aplauze).

Să facem totul pentru ridicarea continuă a spiritului revoluționar de muncă, să întărim răspunderea și disciplina, să acționăm pentru creșterea tot mai puternică a forței partidului nostru, a unității sale, a Comitetului său Central, în fața secretarului general al partidului! (Aplauze).

Voi acționa ca și până acum, cu întreaga forță, în spirit revoluționar pentru îndeplinirea minunatelor perspective de dezvoltare a patriei noastre; voi sluji cu întreaga mea ființă, așa cum am făcut-o din cel mai tineri ani, cauza bunăstării și fericirii poporului, cauza socialismului, a libertății, democrației, independenței și suveranității României! (Aplauze).

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a exprima cele mai calde mulțumiri activiștilor de partid și de stat, comunistilor, oamenilor muncii, tuturor aceluia care mi-au adresat felicitări și urări cu ocazia aniversării zilei mele de naștere. (Aplauze).

În încheiere, doresc să adresez, la rîndul meu, Comitetului Politic Executiv, Comitetului nostru Central, întregului partid și popor cele mai bune urări de noi și noi succese în îndeplinirea politicii interne și externe a partidului, în faurirea cu succes a socialismului și comunismului!

Vă doresc la toți multă sănătate! (Vii aplauze).

SCRISOAREA Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. adresată tovarășei Elena Ceaușescu

Urmare din pag. 1

și să vă exprimăm cele mai profunde sentimente de stimă, prețuire și recunoștință, de înaltă cinstită pentru îndelungata și eroică dumeavoastră activitate în rîndurile glorioșului nostru partid comunist, în lupta plină de abnegație, desigurată cu fermitate și spirit revoluționar în marile bătălii de clasă, antifasciste și antirăzboinice, pentru cauza celor mulți, pentru binele și fericirea țării, pentru victoria revoluției și construcției socialiste în patria noastră și înălțarea României pe culmi tot mai luminoase de progres și civilizație.

Întinzînd încă din anii tinereții în rîndul eroului nostru partid comunist, dumeavoastră, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, v-ați format și călît la școala aspră a luptei revoluționare desigurată de forțele cele mai înalte ale societății, de masele largi populare împătornite dreptei ariinderi burghezo-moșierști, a exploatării, fascismului și războiului, pentru eliberare socială și națională, pentru împlinirea aspirațiilor de progres și bunăstare ale poporului și edificarea unei ariinderi mai drepte și mai bune pe pîmîntul românesc. Îndeplinind numeroase și importante sarcini incredite de partid, ați desigurată în acei ani grei, de teroare și prigoană, o activitate dirză și neînfrînată pentru atragerea și mobilizarea tineretului, o femeilor, o muncitorilor în lupta pentru apărarea drepturilor și libertăților democratice, cetățenști, pentru înlăturarea asupririi sociale și înlăturarea depline egalități în drepturi între toți cetățenii țării, pentru asigurarea integrității și independenței patriei. V-ați afirmat, încă de atunci, înalte calități de militant revoluționar și patriot înfrîcîtor, trădătorii comunistului de înaltă înaltă morală care sluiește cu exemplară dăruire cauza nobilă a clasei muncitoare, a poporului, a partidului comunist, idealurile de bunăstare și progres ale întregii națiuni. Numeroase sînt paginile memorabile din istoria patriei și a partidului care vorbesc despre strălucita activitate revoluționară pe care ați desigurată-o, cu neameșturat curaj, pentru a înlături, fără săvîrșire, misiunile de mare răspundere incredite de partid în momente decisive ale luptei sale. O asemenea pagină, de lăuncoasă culezătorie revoluționară, dirzenie și eroism, înscrisă în istoria națională, o constituie marea demonstrație muncitorească, antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1939, în organizarea și desiguratărea căreia — împreună cu mult stimat și iubitul conducător al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu — ați avut un rol hotărîtor.

Întregul partid și poporul dău, de asemenea, cea mai înaltă apreciere prezentei dumeavoastră activități nemiloșite în viața politică a țării în noua eră deschisă de revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă din August 1944. Manifestînd aceeași putere de muncă și abnegație, aceeași înaltă calitate de comunist, de militant patriot, dumeavoastră, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, ați desigurată în rîndurile partidului, ale organizațiilor revoluționare de tineret și femei o susținută activitate politico-ideologică și organizatorică, participînd, cu toată energia, la lupta pentru democratizarea țării, pentru cucerirea și consolidarea puterii politice a clasei muncitoare, pentru înlăturarea obiectivelor revoluției și construcției socialiste.

Strălucitele dumeavoastră calități de eminent militant revoluționar — combativitate, fermitate și eroism — evidentele cu toată în marile bătălii de clasă, remarcabilele însușiri de om de știință și cultură, înzestrat cu mare capacitate de gândire inovatoare, vizionară și cu o inegalabilă putere de muncă, puse în slujba marilor aspirații ale poporului român, s-au afirmat în toată plenitudinea lor în epoca de puternic avînt constructiv deschisă de Congresul al IX-lea al partidului, în toată această perioadă de ample și profunde transformări revoluționare, inaugurată de istoricul forum comunist, v-ați aflat permanent în fruntea tuturor acțiunilor inițiate și desigurată de partidul nostru, de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru promovarea unui spirit nou, profund revoluționar în întreaga operă de construcție socialistă, pentru aplicarea creatoare a adevărilor generale, a principiilor socialismului științific la condițiile și realitățile concrete din țara noastră. În urșia și neobosită activitate consacrată înfrînării României socialiste, binelui și fericirii poporului, în viațele de lucru din țară, la constituirea cu onorabil muncii din toate domeniile, ca și în călătoria de pace și colaborare purtate pe toate continentele lumii, ați dovedit în mod strălucit înaltă dumeavoastră vocație de om politic de militant de frunte al partidului și statului. V-ați afirmat, în conștiința întregului popor, ca o proeminentă personalitate a vieții noastre po-

litice și de stat, a științei și culturii românești.

În semn de aleasă prețuire și ca o consacrare a înaltelor calități dovedite în decursul întregii activități, partidul și poporul v-au încredințat, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, importante funcții de membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al partidului, prim viceprim-ministru al guvernului, președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului — în independența căreia ați acționat și acționați cu înalt spirit revoluționar, cu exemplară dăruire pentru victoria socialismului și comunismului pe pîmîntul scumpei noastre patrii. Noi toți cunoaștem și dăm o înaltă apreciere contribuției inestimabile pe care ați adus-o și o aduceți permanent la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la fundamentarea și aplicarea planurilor și programelor de dezvoltare economică și socială a țării, la înfrînarea științei, învățămîntului și culturii, la ridicarea patriei noastre socialiste pe noi culmi de progres și civilizație, la întărirea independenței și suveranității sale, la creșterea prestigiului României în lume, la afirmarea tot mai puternică a năzuințelor de pace și colaborare ale poporului român.

Călușindu-vă după teza de înestimabilă valoare teoretică și practică, fundamentată de secretarul general al partidului, patriot căreia socialismul și comunismul nu se pot construi decît pe baza celor mai noi cuceriri ale creației umane, dumeavoastră, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, ați acționat și acționați cu înaltă răspundere pentru ca știința și cultura românească să cunoască o dezvoltare multilaterală, pe baze moderne, să devină tot mai mult o puternică forță materială a progresului social și a lărgirii orizontului de cunoaștere al întregului popor, un factor esențial al construcției socialiste din patria noastră. Vă revine dumeavoastră marea merit de a fi organizate, într-o viziune cu totul nouă, pe baza orientărilor Congresului al IX-lea al partidului, întreaga muncă de cercetare științifică, îndrumînd și coordonînd, cu înaltă competență, activitatea puternicului detașament al oamenilor de știință din țara noastră și orientînd-o în direcția dezvoltării intensive și modernizării producției, lărgirii bazei energetice și de materii prime și valorificării superioare a resurselor naționale, creșterii productivității, calității și eficienței muncii, promovării progresului tehnic în întreaga economie, în deplină concordanță cu cerințele noii revoluții tehnico-științifice și noi revoluții agrare, ale amplei proces de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Eminent om de știință, savant de largă recunoaștere internațională, animat de un puternic spirit revoluționar în gândire și acțiune, înzestrat cu o remarcabilă forță de înțelegere și anticipare a cerințelor viitorului, dumeavoastră manifestați, în același timp, o neobosită preocupare pentru dezvoltarea propriei opere științifice, impresionantă prin dimensiunile sale, care îmbogățește și perfecționează cunoașterea întru-unul din domeniile de mare importanță pentru economia națională — chimia —, sporiind prestigiul și autoritatea internațională a științei românești.

Actionînd permanent cu înalt spirit inovator, cu erudiția și competența savantului și intelectualului de excepție, ați desigurată de-a lungul anilor o activitate de cercetare de o impresionantă amploare și de un remarcabil nivel, creativitate în importante lucrări de specialitate, care, prin marea lor însemnătate științifică și largă aplicabilitate practică, în diferite sectoare economice, s-au impus atenției generale, fiind traduse în principalele limbi de circulație mondială și publicate în numeroase țări. Vasta și remarcabilă dumeavoastră activitate, de o asemenea amploare și autoritate, se bucură, pretutîndeni, de o înaltă prețuire și unanimă recunoaștere, fapt ilustrat în mod elocvent de numeroase distincții și titluri academice care v-au fost acordate de prestigioase forum științifice și de învățămînt din întreaga lume. Toate aceste admirabile realizări ne îndreptătesc să afirmăm, cu legitimă mîndrie și profundă satisfacție, că de strălucita dumeavoastră activitate, de virtutele de pasionat cercetător și om de știință, preocupat de lărgirea continuă a granițelor cunoașterii umane, este inseparabil legată afirmarea genului științific românesc în lume, promovarea consecventă a celebrării științifice internaționale, în folosul exclusiv al emului, al proasbirii națiunilor, al păcii și înțelegerii între oamene.

În înaltele răspunderi ce vi s-au încredințat, ați adus și aduceți, stimată tovarășă Elena Ceaușescu, o contribuție de cea mai mare importanță la dezvoltarea, perfecționarea și modernizarea învățămîntului românesc de toate

gradele, astfel încît școala să fie în măsură să asigure procesul complex al dezvoltării economice sociale a țării care cu o temeinică pregătire profesională, de specialitate și un larg orizont cultural, cu o concepție înaintată, materialist-dialectică despre lume și viață, adevărați oameni noi ai epocii noastre de culezătoare aspirații și rodnică împliniri socialiste și comuniste.

Este, de asemenea, larg apreciată contribuția deosebită pe care a aduceți la dezvoltarea artei și culturii naționale, la îndrumarea și desiguratărea cu succes a marilor competiții de masă — Festivalul național al muncii și creației „Cîntarea României” —, la continua îmbogățire a vieții spirituale a poporului, la formarea și educarea omului nou, înaintat al societății noastre socialiste.

Prin contribuția dumeavoastră nemiloșită, de cea mai mare însemnătate, la transpunerea neabătută în viață a politicii partidului în domeniul vieții spirituale, patria noastră dispune astăzi de o știință, de un învățămînt și o cultură înaintate, puse în slujba progresului multilateral al țării, călăuzite, mai mult decît orînd, de marile și penelele valori ale umanismului socialist, de idealurile și aspirațiile cele mai înalte ale poporului român.

Preocupată în mod conștient de necesitatea ca știința să se afirme din ce în ce mai mult ca un permanent dialog și mijloc de comunicare între națiuni, prin care să crească răspunderea ce revin astăzi oamenilor de știință, învățămînt și cultură în faurirea unei lumi mai bune și mai drepte, a unei lumi a păcii, eliberată de pericolul unui război nuclear nimicitor, în întărirea înțelegerii și solidarității între popoare, ca președinte al Comitetului Național Român „Oamenii de știință și pacea”, dumeavoastră, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, animată de un profund umanism, acționată în mod consecvent în direcția întăririi colaborării cu organizații ale oamenilor de știință din toată lumea, în lupta pentru apricarea curselor inamurilor și înlăturarea dezamăririi, pentru ca minunatele cuceriri ale genului uman să nu mai fie puse în slujba distrugerii, a războiului, ci a salvării păcii, a valorilor culturale și civiltății umane, apărării dreptului fundamental al tuturor oamenilor, al popoarelor de a trăi în libertate, în dezvoltare liberă și demnă. Această strălucită activitate, pe care o desiguratăți în spiritul înțelegerii politice externe a partidului și statului nostru, al orientărilor reafirmate de tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna marului forum al democrației noastre muncitorești-revoluționare, din luna noiembrie, este unanim apreciată și găsește un profund ecou în conștiința națiunii noastre, în rîndul oamenilor de știință și cultură de pretutîndeni, al tuturor popoarelor, reliefînd cu putere înaltele trădături umaniste ale științei românești.

Întreaga dumeavoastră activitate, imbinînd în mod armonios vocația muncii de creație științifică a savantului-cetățean cu patosul luptei revoluționare a eminentului militant comunist, constituie pentru noi toți un luminos exemplu de slujire cu nemărginită devotament a cauzei partidului, a înfrînării și propagării națiunii noastre socialiste, ne însușește tot mai puternic în activitatea pe care o desiguratăți pentru înlăturarea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a mobilizărilor îndemnuri adresate de marile noastre conducători, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în moștrala „Expunere prezentată la sesiunea comună a Plenarului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organizațiilor democratice și organizațiilor de masă și absteții.

În această zi de scumpă sărbătoare pentru țară și popor, animați de cele mai înălțate gândiri, dorim să vă exprimăm, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, sentimentele noastre de aleasă stimă și prețuire și să vă adresăm, din adîncul inimilor, urarea fierbinte de viață îndelungată și fericită, plină de mari realizări și satisfacții, multă sănătate și putere de muncă pentru a contribui pe mai departe, împreună cu încercatul revoluționar și genialul conducător al partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la înălțarea patriei noastre, independente, libere și demne, pe calea fauririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, a înlăturării visului de aur al întregii națiuni — comunismul.

Cu cele mai profunde sentimente de gratitudine și afecțiune tovarășească, vă adresăm, cu toată căldura inimilor noastre, dumeavoastră și iubitului nostru conducător, tradiționala urare: „LA MULȚI ANI!”.

MOMENT SĂRBĂTORESC

Urmare din pag. 1

ale biografiilor și muncii exemplare prin care personalitatea marcantă a tovarășei academiciene doctore inginer Elena Ceaușescu a debindut de mult o certă și înconfundabilă notorietate pe plan național și internațional. „Călușindu-vă după teza de înestimabilă valoare teoretică și practică, fundamentată de secretarul general al partidului, patriot căreia socialismul și comunismul nu se pot construi decît pe baza celor mai noi cuceriri ale creației umane — se spune în Scrisoare — dumeavoastră, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, ați acționat și acționați cu înaltă răspundere pentru ca știința și cultura românească să cunoască o dezvoltare multilaterală, pe baze moderne, să devină tot mai mult o puternică forță materială „a progresului social și a lărgirii orizontului de cunoaștere al întregului popor, un factor esențial al construcției socialiste din patria noastră.”

Prin Hotărîrea-Decret a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, în semn de profund omagiu și aleasă prețuire, tovarășei Elena Ceaușescu i-a fost conferit Titlul de Onor Suprem „Erou al Republicii Socialiste România”. Strălucite

calități ale omului politic, ale omului de știință și cultură, militant patriotic, revoluționar, primesc în acest fel o unanimă și profundă recunoaștere: eroismul muncii, al luptei, al gândirii și creației, exemplul de abnegație, spiritul patriotic, primesc confirmarea unui titlu suprem și în deplină concordanță cu istoria, cu înlăturările epocale ale anilor care au urmat celui de al IX-lea Congres al partidului, cu cîntările de gînd și faptă care au făcut și fac din acest timp un orizont al celor mai ample și mai rodnice prefaceri și împliniri revoluționare. Nu există satisfacție mai mare pentru mine ca, de altfel, pentru orice activist revoluționar, pentru orice comunist, — spunea tovarășă Elena Ceaușescu în cuvîntarea rostită în cadrul solemnității de la Palatul Consiliului de Stat — decît aceea de a fi participant activ la realizarea mărețelor idealuri de libertate, dreptate și independență, la marile transformări pe care le-a obținut poporul nostru, sub conducerea glorioșului nostru partid comunist, în edificarea noii ariinderi sociale, în faurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Sînt cuprinsă aici, în aceste cuvînte, sentimentul a partenerului, demnitatea și sensul mereu viu și înalt al participării, sensul mereu viu și înalt al implicării, atasmantului, dragostea față de popor și de patrie, credința fermă în izbînda idealurilor socialismului și comunismu-

lui și lupta, munca necontenită și devotată, gîndul înalt și culezător care nu cunoaște răgăzuri și se instituie într-o lumină vie și trează a mersului înainte al societății, se cuprînde și se exprimă aici, în aceste cuvînte, o întreagă și prodigioasă profesiune a spiritului patriotic, revoluționar.

Solemnitatea aniversării zilei de naștere și a îndeplinitei activități în partid și societate rămîne ca un moment semnificativ și de largă rezonanță în memoria actualității noastre politice și sociale. Progresul multilateral al țării, înfrînarea și afirmarea științei, învățămîntului și culturii li datorăm mult. Remarcabil om politic și savant de largă recunoaștere internațională, tovarășă academieiană doctor inginer Elena Ceaușescu reprezintă un exemplu luminos pentru tinerele generații. Aportul științei și culturii în opera de înlăturare a programelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului dău un loc prioritar și cunoaște o consacrare de principiu ca și de practică sub temelul și în lumina căreia trecem seră o nouă etapă spre o nouă calitate a muncii și vieții, seră un nou timp al dezvoltării și afirmării noastre în lumea progresului material și spiritual. Călușezte neîntreținut către această marele bărbat și erou al țării, conducătorul partidului și statului.

Bucurie

Eroinele neomului și rana adunată-n semn De lumină pe chipurile lor

ROMÂNIA

pe Cîmpia Libertății

Și, iată, lată în ianuarie rașii garoafe iată, lîlică a patriei lîncă Erou cu nume de cîitor, Elena Ceaușescu, La mulți ani, bucurie cum cerul văzut prin tricolor.

Ileana Gaftan

Sărbătoare

Dacă gîndul Tău culează vîntul a-î străbate e că pentru-ntregul țării inima-ți puternic bate.

În cuvînt Tu ai izvorul ce dă muncii energia luminîndu-i vîntul cum visat-a România.

Rennoită-nlățîșare au cîmpii unite

ca o horă-n sărbătoare pentru timpuri fericite.

Viața liberă și demnă, graiul muncii o-nunună Din imboldul Tău se-nalță mîndră, țara mea română.

De aceea-ntreg poporul lî urează sănătate, La Mulți Ani și foima țării peste vremuri va războate!

Constanța Bădicel

O cheie biografică

Prevedea că curentul face ca biografia să fie intr-o mare măsură dependentă față de un anumit tip de documente: scrisorile și actele de familie, indispensabile a-cestuia...

care n-a adus poetului hăitai cu flor. Eminescu a fost incontestabil unul din directorii de conștiință ai vremii...

latiră antiliberală. Scrierile a III-a, pe care în „Timpul” o reproduce în versiunea cea mai ofensivă.

Eminescu in trupele teatrale

St. Golecu, G. Adrian, L. Steege A. Arion, D. Brătianu No 46 Raportul pentru această măsură este întocmit de D. Brătianu...

Tradiție și adevăr științific

Printr-o lucrare pe care nu le știm despre Mihai Eminescu se află și acesta: își scria poetul ziua de naștere...

face peste noapte. Este nevoie de un timp de obișnuire de un intermiu care să pregătească deplina așezare a unei noi tradiții peste adevăr.

La al V-lea Congres didactic

Intr-un articol publicat mai de mult în „Luceafărul”, M. Ungheanu argumenta convingător că ultimii ani de viață ai lui M. Eminescu sunt încă insuficient cunoscuți...

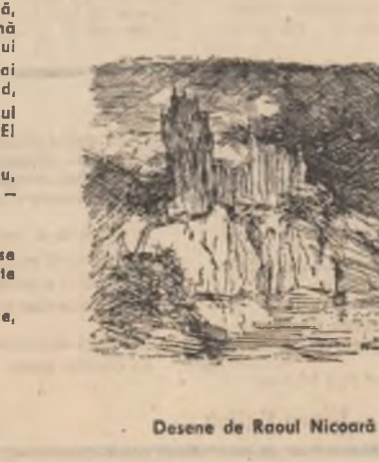
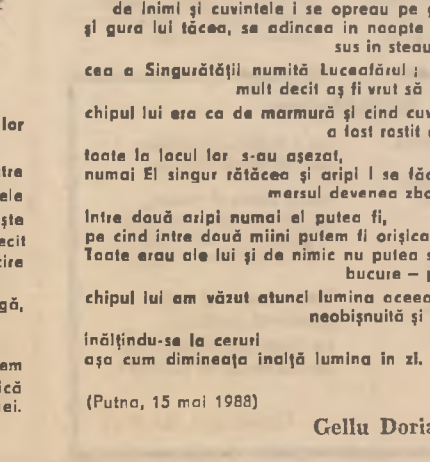
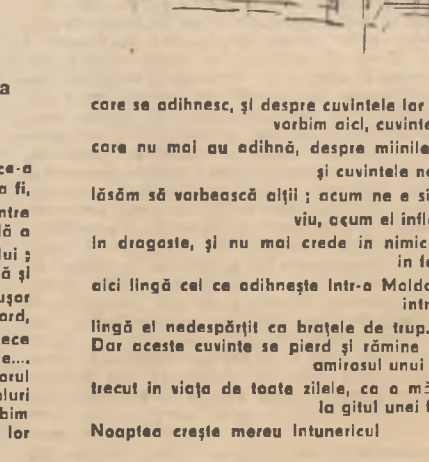
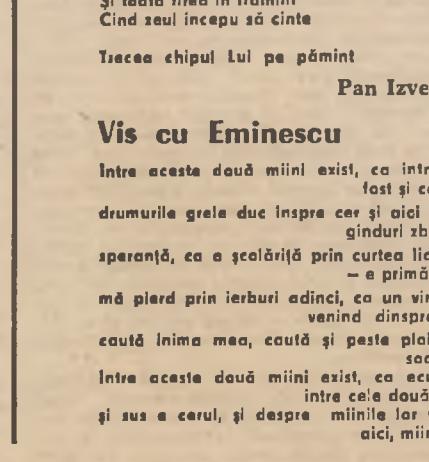
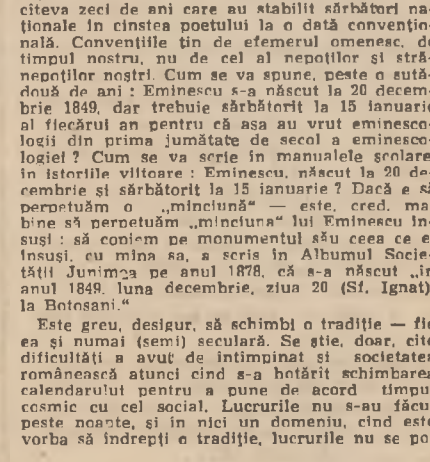
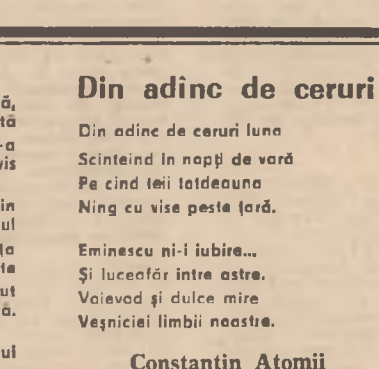
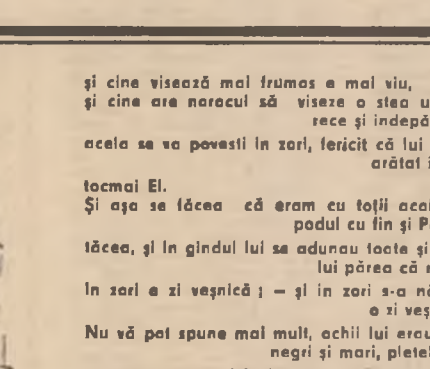
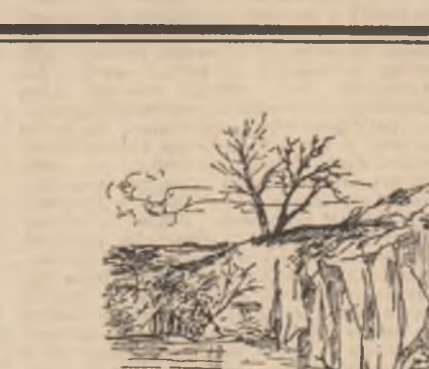
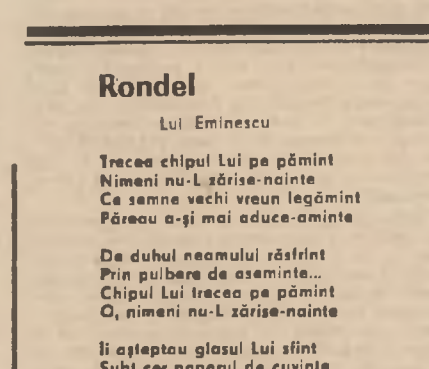
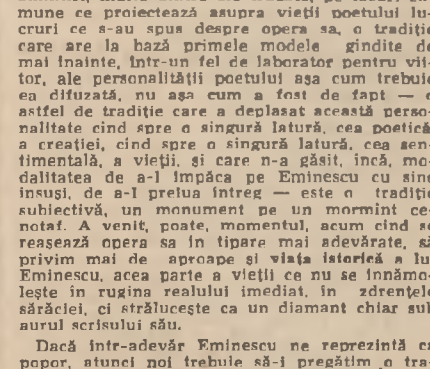
Este greu, desigur, să schimbăm o tradiție - fie ea și numai (semi) seculară. Se știe, doar, că dificultăți a avut de întinținat și societatea românească atunci când s-a hotărât schimbarea...

De duhul neomului răstănit Prin pubere de esaminte Chipul lui trecea pe pământ O, nimeni nu-l zărise-nainte

și cine visează mai frumos e mai viu, și cine are norocul să viseze o stea unică, rece și îndepărtată ocele sa va povesti în zori, fericit că lui i s-a arătat în vis tocmai El.

și cine visează mai frumos e mai viu, și cine are norocul să viseze o stea unică, rece și îndepărtată ocele sa va povesti în zori, fericit că lui i s-a arătat în vis tocmai El.

Din adinc de ceruri Din adinc de ceruri luna Scinteind în nopți de voră Pe cind tei tădeaua Ning cu vise peste țară.

Ultimul avatar al „Luceafărului“

am arătat cu mai multe prilejuri că, potrivit unor convingeri și în- născute, nici o operă dintre cele ce publicase nu l se părea lui Eminescu „Inchilată“...

care momentan nu dispunem de spațiu) e că ele au rezultat dintr-o analiză imediată a poemului, a variantei sale și a — cum îl zice Peripetichus, inadverent (cf. op. cit., p. 453) — „colateralele“...

Exerciții de interpretare

S tăteam de vorbă zilele trecute cu un prieten, distins traducător și fin cunoscător de poezie, despre dificultățile, adeseori insurmontabile, ale transpunerii într-o altă limbă a marilor poezi...

Încearcă să faci reversibil reversibilul, să regăsească un timp pierdut, dar care l-a aparținut cândva. L-a trăit și a fost trăit de el. De aceea poate întreba: „De ce nu-mi vii?“

*) Fragment (adaptat pentru publicarea în revistă) din Hyperion, II. Biografia interioară eminesciană.

„EMINESCU“ sculptură de Gabriela Manole Adac

„Timpul și visul“

În 1 septembrie 1879 apăreau în Convorbiri Literare trei poezii de Eminescu: De cite ori, Iubito..., Ru-

contrarii și în a-și balansa unul pe celălalt, în felul de a le arunca pe ambele... Regăsim aici figura balanței! La Martin Heidegger nihilismul apare ca înalțate afectivă a lui mise en abime...

1. Dinamismul blocat („oceanul cel de ghiță“ este și mobil și imobil, nici mobil nici imobil, „pasarea“ care plutește cu aripile opștenite este o izvoare a simbolismului născut a balanței; lexicalizată, această structură apare în versul „Nici rău nu-l pare-acuma, nici bine nu... se moare“...

DE CE NU-MI VI
Vezi, rîndunelele se duc,
S-au arutat frunzele de nuc,
S-a găsit bruma peștie viu?

O, vino în la în al meu braț,
Să le privezi cu miul nesat,
Să razim dulce capul meu
De sinul tău, de sinul tău!

1. — Primele trei versuri ale strofei întii re- compun, din câteva elemente, imaginea — a- ar zice — unui cadru natural familiar copilului de îndrăgostiți. Invitativa la rememorare („Vezi“) are în acest caz, drept consecință logică întrebarea: care cere răspuns din versul „De ce nu-mi vii?“...

2. — Primele trei versuri ale strofei întii re- compun, din câteva elemente, imaginea — a- ar zice — unui cadru natural familiar copilului de îndrăgostiți. Invitativa la rememorare („Vezi“) are în acest caz, drept consecință logică întrebarea: care cere răspuns din versul „De ce nu-mi vii?“...

3. — Strofele patru și cinci operează o nouă reducere (acea optime despre care vorbeam mai înainte în „porțicelul“ Iubitel, „Să te lăsați împoza ceaștă...“)

4. — Înțelegem acum de ce titlul poeziei nu are sensul întrebării. El este, de fapt, un răspuns. — De ce nu-mi vii? — De ce nu-mi vii? Motivul acestui fel de răspuns se găsește în poezie, care abia trebuie din nou citită: „Vezi, rîndunelele se duc...“

În ceea ce ne privește, în ceea ce privește mai dinainte, dar îneseși în studiile din Eminescu și eminescianismul (București, Editura Minerva, 1987), ne-am exprimat convingerea că intenția lui Eminescu în a-și înălța în timpurile acestea „Luceafărul“ și „Luceafărul“ am arătat cum însuși sensul cel mai adinc al devenirii variantei depășea incomenșurabil accepta „alegorică“ hotărâta Luceafărului prin timpurile însemnare eminesciană din manu- scrierile 275 B, nr. 275 B, nr. 275 B, nr. 275 B...

În poem această devenire intru absentă e perceptibilă pe fondul unei micșări incrementale. Eul locutor revendică pentru sine simptomele unei micșări blocate, ale unei deveniri neclintite: „oceanul cel de ghiță“, „mil de stoini de valori rezepite“, „mă-nunesc și îngheț“. Discursul are două efecte simultane și contradictorii: pe de o parte, confirmă dinamismul înghețat al locutorului, al acestui Eu feminizat, prin faptul că e subiect al rememora- rii invocatoare; pe de altă parte, reprezintă absentă celuiilalt ca proces în curs, ca absentă care nu încetează a se desăvîrși, ca iminentă venic amnată, a acelei absente supreme care este moartea. „Perechea“ absentă a subiectului locutor nu este absentă pur și simplu; ea nu încetează de a se pierde într-un prezent care este al rememorații și al invocății: „O pasare plutește cu aripi opștenite, în Pe dnd e al pe- che nainte tot s-a dus / C-un plic întreg de păsări, pierzindu-ae-n apus.“

Ultimele trei versuri, citate, sînt singurele în care o anome micșare pare că se realizează (adverbal și locuțiunea adverbială „tot și / din ce în ce“ sînt cele care fac perceptibilă această gîlire intermiabilă și în direcții absolut contrare). Această acțiune, așfietor de nesfîrșit, permite o lectură a poemului la răsărit, deăstăz discursul absentiei tale, astfel încît existența mea se va defini ca venică anamneză (as putea descrie poemul) „meru, Iubito, de noi mi-aduc aminte“. Această rememorare îmi va stîrni angoasă: Tu ești și prezentă și absentă. Din această dilemă nu am cum ieși: trebuie să mi-o asum. Asumin- du-mi-o, înțeleg să te chem la nesfîrșit, de vreme ce al plecat, că, de vreme ce îți vorbesc ești demult aici, că prezența ta fictivă se suprapune ființei mele, că Tu face dela parte din mine, că Je est un autre, că Ea sînt aproape Tu.

DE CE NU-MI VI
Vezi, rîndunelele se duc,
S-au arutat frunzele de nuc,
S-a găsit bruma peștie viu?

O, vino în la în al meu braț,
Să le privezi cu miul nesat,
Să razim dulce capul meu
De sinul tău, de sinul tău!

1. Dinamismul blocat („oceanul cel de ghiță“ este și mobil și imobil, nici mobil nici imobil, „pasarea“ care plutește cu aripile opștenite este o izvoare a simbolismului născut a balanței; lexicalizată, această structură apare în versul „Nici rău nu-l pare-acuma, nici bine nu... se moare“...

2. — Primele trei versuri ale strofei întii re- compun, din câteva elemente, imaginea — a- ar zice — unui cadru natural familiar copilului de îndrăgostiți. Invitativa la rememorare („Vezi“) are în acest caz, drept consecință logică întrebarea: care cere răspuns din versul „De ce nu-mi vii?“...

3. — Strofele patru și cinci operează o nouă reducere (acea optime despre care vorbeam mai înainte în „porțicelul“ Iubitel, „Să te lăsați împoza ceaștă...“)

4. — Înțelegem acum de ce titlul poeziei nu are sensul întrebării. El este, de fapt, un răspuns. — De ce nu-mi vii? — De ce nu-mi vii? Motivul acestui fel de răspuns se găsește în poezie, care abia trebuie din nou citită: „Vezi, rîndunelele se duc...“

5. — Strofele patru și cinci operează o nouă reducere (acea optime despre care vorbeam mai înainte în „porțicelul“ Iubitel, „Să te lăsați împoza ceaștă...“)

6. — Înțelegem acum de ce titlul poeziei nu are sensul întrebării. El este, de fapt, un răspuns. — De ce nu-mi vii? — De ce nu-mi vii? Motivul acestui fel de răspuns se găsește în poezie, care abia trebuie din nou citită: „Vezi, rîndunelele se duc...“

7. — Și aceea („Femele între stele și stea între femele“) nu va veni (de fapt nu-l va veni). Deși singurătatea este tot mai copleșitoare („Și lanurile sunt pustii...“), iar întreba- rea din finalul poeziei răsună ca un strigăt disperat, dar în desert. Nu va veni / Răspunde pentru „De ce nu-mi vii?“ în Dna valarite vremii... nici pentru că iubirea s-a stins, ce în S-a amorul, ci pur și simplu fiindcă n-a existat vreo dată decît ca o himeră. Ea este pentru că e este. Ea este pentru că în- trebarea a chemat fără speranță: „De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?“

8. — Înțelegem acum de ce titlul poeziei nu are sensul întrebării. El este, de fapt, un răspuns. — De ce nu-mi vii? — De ce nu-mi vii? Motivul acestui fel de răspuns se găsește în poezie, care abia trebuie din nou citită: „Vezi, rîndunelele se duc...“

9. — Cită simplitate, alia profunzime!

Valentin F. Mihăescu

JURNAL DE POET

Chipul lui Eminescu

P e colinele Romei se află într-un muzeu zeci de busturi, statui ale ochilor latini strivindu-se dintr-o strămoș străni. Ei, după ce mureau, deveniți eroi, pășeau cotra casei, a satului, a orașului.

În frumusețea sa romană îl asem întru- chipul în piatră și bronz, în lemn și pînă, în nemuritoare ipostaze pe marele poet erau în sens roman, pe tot cuprinsul țării.

Rețeta „Luceafărul“ și-a pus în acest an Căntăreț să prezinte cititorilor săi această misterie, chipul lui Eminescu în opera de artă lașoale de cîte un cuvînt.

Astăzi îl primim pe Eminescu prin bronzul din Jata Aleneului, datorat sculptorului Gheorghe Anghel.

Eaștă numai mîini vîrșe, lucrătoare și pi- cloare tot așa care au bătut toată planeta pămîntului românesc, pași grei de bronz, ca niște limbi de clopot și înfîșțarea trunții înalte peste ochi milostivi, iar toată această catedrală a slungit pe verticală drespîd cu cele trei degete, triadic, pogortînd mirul frun- și pe crucea pieptului supt, ca al cerbului înzecat după ce a mistuit întreg șerpiu cu creștetul de otrăcut,

Nu întru floare frîntă s-o cuprîndă potirul mîinii

A candelă Luceafărul să-l euleagă din adîncul ființit.

Ioan Alexandru

ianuarie '88.

Si iată că recent, cu bine cunoscută pă- trundere, Edgar Papu a prezentat în „acea- rînd“ (nr. 46, 1988, p. 1) cartea Eminescu și abisul ontologic a Svetlana Paleologu-Matta, apărută în 1986 la Editura „Nord“ din Aarhus (Danemarca). Promptitudinea și caldea apre- cieri cu care Edgar Papu a dat seamă despre această carte ce s-a împărțit dintr-o înfî- șită dragoste pentru Eminescu și pentru românii le găsim perfect îndreptățite și credem potrivit, la rîndu-ne, să scriem cu amănun- țime despre ea, într-un viitor apropiat. Fiindcă este una dintre cărțile fundamentale scrise despre Eminescu în ultimele decenii. Pentru moment, ne mărginim numai la a semnala ceea ce a observat Svetlana Paleologu-Matta în legătură cu partea de la urmă a Luceafăru- lui. Metamorfoza lui Cătălin, care în recen- tela cercetări de la noi tînde a fi examinată tot mai strălucit, „repune în chestiune — ob- servă autoarea, cu răză pătrundere — și fi- nalul Luceafărului și anume, ultimul vers —nemuritor și rece“. Nemurirea se referă de- alșur la genul care nu moare niciodată. În ea se înscrie însă și dorința secretă a fi ceară de eternitate“ (p. 201). Iar într-o reluare și mai sugestivă „dragostea, criza și fi- nalul, continuă și în infinit...“ Si cei care se iubesc cu adevărat, se regăsește meru. Si astfel și finalul binecunoscut al Luceafărului este contrast de textul unei postume. Si care fel n-ai înțeles?... variantă redactată în momentul încheierii Luceafărului: —Si totuși va luci în vezi / Aprina de Zeul Amor / Si ale sale raze reci / Pe frunte lu- mina-m-or... Cuvîntul „rece“ are aici un sens cu totul diferit. Nu mai e vorba de „indif- ferent“, ci de ceva esențial, de eul care rece al tragicului. El învălșie destinul uman prin moartea meru prezentă, prin „amburele crud“ al acesteia ascuns în viață (Memento mori), dînd anticipat acea suferință ori „stif- ficare absolută“. În cuvîntul rece se înscrie aceas- tă suferință tragică, de unde și frecvența acestui cuvînt la Eminescu.“ (p. 202). Iar într-o concluzie la cele de pînă acum: „Actul pri- mar și procesul nesfîrșit —aprina de zeul Amor— este pentru Eminescu o încoronare a vieții. Forța înălțătoare a dragostei rămîne în el, pînă la urmă, dominantă.“ (p. 204).

În poem această devenire intru absentă e perceptibilă pe fondul unei micșări incrementale. Eul locutor revendică pentru sine simptomele unei micșări blocate, ale unei deveniri neclintite: „oceanul cel de ghiță“, „mil de stoini de valori rezepite“, „mă-nunesc și îngheț“. Discursul are două efecte simultane și contradictorii: pe de o parte, confirmă dinamismul înghețat al locutorului, al acestui Eu feminizat, prin faptul că e subiect al rememora- rii invocatoare; pe de altă parte, reprezintă absentă celuiilalt ca proces în curs, ca absentă care nu încetează a se desăvîrși, ca iminentă venic amnată, a acelei absente supreme care este moartea. „Perechea“ absentă a subiectului locutor nu este absentă pur și simplu; ea nu încetează de a se pierde într-un prezent care este al rememorații și al invocății: „O pasare plutește cu aripi opștenite, în Pe dnd e al pe- che nainte tot s-a dus / C-un plic întreg de păsări, pierzindu-ae-n apus.“

*) Nota despre poezia „De cite ori, Iubito...“ de M. Eminescu.

„d in siera mea veni cu greu / Ca să-ți urmez chemarea / Iar cerul eștă tatăl meu / Si mura-mea e mare“

Într-un destinului său și într-o aserenea di- mensiune cosmică, debutază dialogul stru- lui atocupeprînzor cu o ființă pămînt- tească în celebrul poem „Luceafărul“. Parcă vedem urmele venirii sale din cerurile care nouă ne scapă și-și auzim cădăcime, altele decît ale noastre, trăgîndu-și seve adînci și scîlcitoare, dintr-o altă mîntie, aceea a ste- lor neconținute. Tot ce-i pămîntese e sortit clipei și poate de aici bogăția de o neliniștit și caldă frumusețe. Pe cită vreme dincolo e venic, e frumusețea rece și strălucătinge- rii sufletului. Si totuși Eminescu a împăcăt aceste două lumi prin hotarul care nu le desparte ci le unește: marea. Nu marginea, nu limita ei, care poate fi și o formă a lu- zii, a disperării grave și ultime ca o nostalgie fără sfîrșit cum este în poezia „Mai am un singur dor“, ci întinderile vaste, nemărginite, în care se cuprînde tot. Este o metaforă a nasterii, marea, și a mișcării nedepășite de

sine. „Am coborît cu-al meu tenin / Și m-am născut din ape“ spune Luceafărul. Pentru ochii pămînteni el are ochii care-ngeștă. Dorințele fierbinți și nesemnate, dar pămînt- tești în toată alcătuirea și porțirea sa, el nu-i poate oferi decît desăvîrșirea rece și stranie a frumusetilor departate, originare. „El asculta tremurător, / Se aprindea mai tare / Și s-aruna fulgerător, / Se scufunda în mare“. Deci, lantă hotarul acestor două lumi, lantă fe- rența în ceruri albe / El cutremură o barcă“, și pînă la „Dar un Luceafăr răsarit / Din ni- șistea uitării / Dă orizont nemărginit / Singu- rătății mării“, este distanța nu de stări suflete- ști și de timp fragmentat și supus amintiri- lor, ci de memorie, de acel spațiu originar pierdut și regăsit în întregul acestui memorii, este cosmosul în echilibrul său înșit. De aceea, marea și metafora mării la Eminescu au acea energie de granită cosmică și neal- terabilă, purificatoare pînă la a ne putea naște din nou. Ideea eminesciană a mării este cin- telul, marea cîntec al dorului, al încercării de a ne naște din nou. O spune, în limbului ro- șirii pămîntști, și cu strălucirea de foc a silabelor sale de acolo, de sus, din străfundu- riile memoriei lumii gîndite și trăite înșuși Luceafărul: „Din sfera mea veni cu greu / Ca să-ți urmez chemarea / Iar cerul este tatăl meu / Si mura-mea e mare“.

De observat: rîurile, lacul reprezintă nos- talgie și trecătoare stări omenești, ca și frunza codrului, ca iarba, pe cită vreme ste-

lele, așfii, marea formează acea unitate indivizibilă a cosmosului, întregul care ne absoarbe și prin care abia dacă ne mai ține- zărim, ca o amintire a cerului pe care nici nu l-am părăsit dar pe care nici nu l-am putut îmbrăța de tot. De la „Lacul codrilor / Nuferi galbeni îl încarcă / Treșă- rînd în ceruri albe / El cutremură o barcă“, și pînă la „Dar un Luceafăr răsarit / Din ni- șistea uitării / Dă orizont nemărginit / Singu- rătății mării“, este distanța nu de stări suflete- ști și de timp fragmentat și supus amintiri- lor, ci de memorie, de acel spațiu originar pierdut și regăsit în întregul acestui memorii, este cosmosul în echilibrul său înșit. De aceea, marea și metafora mării la Eminescu au acea energie de granită cosmică și neal- terabilă, purificatoare pînă la a ne putea naște din nou. Ideea eminesciană a mării este cin- telul, marea cîntec al dorului, al încercării de a ne naște din nou. O spune, în limbului ro- șirii pămîntști, și cu strălucirea de foc a silabelor sale de acolo, de sus, din străfundu- riile memoriei lumii gîndite și trăite înșuși Luceafărul: „Din sfera mea veni cu greu / Ca să-ți urmez chemarea / Iar cerul este tatăl meu / Si mura-mea e mare“.

A. I. Zăinescu

Metafora mării

„d in siera mea veni cu greu / Ca să-ți urmez chemarea / Iar cerul eștă tatăl meu / Si mura-mea e mare“

Valeriu Leleanu

Pe strălucie Bucurăștilor trece Eminescu, Ochii lui nose Luceafăr și stele / Printre vîrșe și planuri rebele, Pe strălucie Bucurăștilor trece Eminescu.

Radu Cange

Ion Nicolescu

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

ci e marea mea și cine-s-a de lîngă cînd ochii mei ar vrea și nu mai pot s-a greș

Cenaclul «Luceafărul»

CRONICĂ (XII)

Solistul de la 1888 la Muzeul Literaturii Române, cu cenaclul revistei „Luceafărul”. În timpul în loc: cu poezie Rodica Berariu Drăghinescu și cu proză Laurian Câmpeanu. Discuția este ținută în iri de către Nicolae Dan Frunteală și Mihai Ungheanu — dar cine-l poate opri pe Fănuș Neagu, care propune (și împune) ca sedința să se împartă în două: poezia cu critica ei — și proza, idem!

Rodica Berariu Drăghinescu oferă publicului zece poeme, după care din colțul lui preferat (dreapta — față) Constant Călinescu întoarce răsădită timpul: „Ne aflăm în fața unei poezii groase, compuse din elemente familiare, de zi cu zi. Un spațiu tihnit, în care poeta se particularizează prin două voci: un personaj care se mărturisește și, în subiect, altul care se observă, rece, cu un cinism benign. Această împărțire de voci naste tensiunea poeziei”.

Distincția este adăscă de către Fănuș Neagu, și punctată în formulă memorabilă (insăși chiar din versurile citite, cu această declarație: „Vă fur ceva dintr-o poezie pentru o schiță, dar nu veți afla ce!”): „Un personaj de bucatărie și unul de evanescent”. Imaginarea unei leoaice într-un capot de bucatărie — și într-o adresare directă, vădit critică: „Nu sinteți poeta care să cîntă lucruri de urbe. Nu vă stă bine. Sinteți mult mai romantică decît știți — și vreți să izbucniți în parca adversă. Nu aveți dreptul să izbucniți din ziduri cu niște lucruri imprumutate (de la Tristan T. Cosovei, de pildă). Vă deubătați, dar vă face mai sensibilă a doua măsură a lucrurilor.” Prelund discuția, Radu Comănescu vorbește de „o poezie foarte

stranie care fuge de poezie.” Formula ambiguă — între proză organizată poetic și poem propriu-zis — derivă din „spaima de prea multă sensibilitate”. Structural, poezia este foarte sensibilă pentru că opune „lumea capotului pătat de ulei” — lumii poeziei adevărate. „Arta se amestecă cu cotidianul, prozaismul este ostentativ, mergînd pînă la convenții prea clare.” Una dintre regulile prozaismul este să creeze în final treceri spre poezie. „Aceasta regulă este vizibilă la Rodica Berariu Drăghinescu — ceea ce mă face să am încredere în numele ei.”

Dan Alexandru Condescu vorbește de poziția realului promovată cu tiranie de valul 80, și observă: „N-ar fi rău ca poezia Rodică Berariu Drăghinescu să însemne o reînnoire a lirismului. Aceasta e cel mai important lucru pe care tine să-l remarcă: izbucnițiile de lirism prea cenzurale. Adevăratul drum al poeziei ar fi, după Alexandru Dan Condescu, „regimul oniric al poeziei. Ea merge, de fapt, pe acest drum cînd — scapă — de tirania modelelor, a convențiilor”.

Ion Iuga atrage atenția asupra unor imagini din poemele citite care amintesc de pictura metafizică (se invocă De Chirico — ceea ce trezește zimbete și ironii antierudite). Avem de-a face cu „simboluri reale, foarte exacte, care își conțin un context, un spațiu pentru existență”. Aceste simboluri îl dau poeziei senza de „închela fiecare poem în mod magistral”. Structura poeziei este absolut lirică — în ciuda aparentelor de regie.

Ținutul poeziei Alexandru Baumgarten la pentru a doua oară cuvîntul în cenaclu de partea criticilor: „Poeta nu mi se pare afectivă, dimpotrivă, așa zice că e vorba de un lirism exterior, nu interior. Totul se închide bine, dar se construiește pe senzații exterioare.”

„Polemica” pe această temă a fost determinată, cum remarcă și Mihai Ungheanu, de

modul de lectură pe care și l-a realizat poeta, puțin teatral, oricum, afectat, Mihai Ungheanu arată că avem de-a face cu „voce și talent” și remarcă „jocul cotidianului” în care a început, „personajul” e mai ezitant — dar apoi prinde consistență.

De altfel, Rodica Berariu Drăghinescu nu se află la primul contact cu publicul, ea a mai publicat versuri chiar în revista „Luceafărul” (unele, și sub pseudonim) — dar a publicat și critică literară (în „Astra”). Este profesoră de limba și literatura română (predă și franceza) în Timișoara.

În partea a doua a sedinței, Fănuș Neagu ne invită să ascultăm una dintre mizele sale pe Laurian Câmpeanu, „prozator de o deosebită calitate”, „foarte strict aplicat asupra vieții”, „cu un spirit de observație ieșit din comun”. „Aș fi semnat și eu buca de proză numită „Mangusta”, mărturisesc Fănuș Neagu ca supremă dovadă de încredere în prozator, după care se scuză că necesită urgentă în cer să fie în altă parte.

Publicul ascultă cu sufletul la gură. După care, Iulian Neagu preia oclile de „gazdă” lăsate la masa prezidiului de către Fănuș Neagu, și vorbește în continuare despre ținutul debutant: are 33 de ani, este profesor la Ploiești, a petrecut copilăria în preajma avioanelor la Fetești și la Ploiești, a citit și în cenaclu „Numele poetului” condus de Cezar Ivănescu, și de puase a avut succes cu „poezia”. Despre buca de citit, Iulian Neagu consideră că este proba unui debut în proză memorabilă. „Pentru „decalare” e bine, e foarte bine.”

Invitat să se pronunțe, prozatorul prezintă în cenaclu pe care revista „Luceafărul” îl susține, salut și el debutul lui Laurian Câmpeanu. Ceva mai târziu, în discuția rezolvată nevoia de a sculța mai multe proze de Laurian Câmpeanu — și recunoaște, aproape unanim, că elogiile anticipative ale lui Fănuș

Neagu au fost un serios obstacol în receptarea corectă — dar și în demararea spre... discuția critică proprie-zisă. Se polemizează cu superlativul lui Fănuș Neagu, recunoscîndu-se călățiile prozei.

Constant Călinescu recunoaște. În cele din urmă, că proza este „o cantitate de viață nu un spațiu foarte restrîns”, că sistemul de referință al autorului este dublu — copilăritur — simulanțianitatea planurilor fiind realizată cu o intuiție surprinzătoare pentru un tînar debutant.

Mult mai ponderat, Dan Alexandru Condescu arată doar că proza „e bine scrisă, dovedind o mină înzestrată” — dar că nu poate subrele așa de ușor la unele superlativ lansate. Este o proză de atmosferă, un abur de lirism care învalidează amintirea unei lumi ce nu mai este. „Așteptam să se întimplă ceva în final ca să salveze cumva aceste notații bine făcute. Un singur lucru m-a scos din această linie cuminte și banală: părănderea imaginativă în universul copilăriei. Copiii trăiesc ad literam spalmie impuse din lecturi, din programele de televizor — din afară în general.”

Nicolae Georgescu a remarcat un surprinzător impuls al construcției al ordinii. În proza lui Laurian Câmpeanu. Este un spațiu al copilăriei ce se îndepărtează — dar nu este protejat, dimpotrivă, este inconjurat de pericolul dispariției: moartea te pîndeste la tot pasul în acest spațiu, spaimă care nu este numai spaimă de moarte, sint categorice: „poți să mori” este o expresie recurentă în imaginația lor, un fel de referen care ritmează amintirea (proza). Este, desigur, vorba și de acel sentiment al unei „lumi ce nu mai este” (Zeminescu) — de fapt, al unei lumi ce s-a schimbat — murit cu adevărat.

Radu Bagdasar, prezent pentru prima oară în cenaclu, consideră proza citită mai degrabă „o probă de sol, un exercițiu” decît o probă

de „decalare”, și arată dificultățile ce ne rezultă (și care au rezultat) dintr-o prezentare prea elogiată a unui debutant.

Radu Comănescu: „Proza de acest tip, unde martorul mîmăie, și păstrează maturitatea dar și copilăria, s-a scris în mari cantități mai ales în literatura americană. De obicei, o tragedie înspăimîntătoare dezvoltată în final reprezintă motorul epic al acestei proze. Autorul se ferește de un asemenea punct focal, menținîndu-se pe linia evocatoare.” Radu Comănescu subliniază, că nu este vorba afit de un univers al copilăriei, ci de un pretext pentru a atrage atenția asupra unei activități umane deosebite: cea a aviației.

Mihai Ungheanu constată că, de fapt, critica a cheltuit multă energie pentru a contrazice superlativul lui Fănuș Neagu — și acest lucru l-a defavorizat pe prozator. „Opinia lui Fănuș Neagu a fost contrazisă însă în superlativul ei, nu în girul ei. Laurian Câmpeanu este un real talent. Regret că nu s-a discutat în comun despre poezie și proză. Procedînd didactic, am nedreptățit pe poet. Altfel Rodica Drăghinescu, cit și Laurian Câmpeanu constituie certitudini și ne-au oferit o seară aleasă de literatură.”

În închere, Nicolae Dan Frunteală arată că a fost o sedință bună — nu s-a simțit nici un moment tendința vreunei „bătăi cu flori” — dimpotrivă, s-au exprimat opinii diferite, chiar contradictorii, așa cum trebuie în viața de cenaclu. Nicolae Dan Frunteală urează, în finalul sedinței, „La mulți ani” gazdelor de la Muzeul Literaturii Române și membrilor cenaclului.

Următoarea sedință a Cenaclului revistei „Luceafărul” va avea loc în luna Ianuarie 1989, la o dată ce va fi anunțată.

Nicolae Georgescu

rodica drăghinescu

Lină neagră

Febră, o scară albă, disgrației de albă, propinđu-ve ategan de pieptul meu, steu cu piciorule în apă albe, tricotat din lină neagră un flanel deud pe față, deud pe dos ochiului imbucă din lină cu locomie deud pe deasupra, două lăoate pe jos ghemul ca un tibrez se invite, manică din masă, din scune, din pat, visez, deșind în bucle negre, aspre rotundul prins în mine.

Umbră mărită

In fiecare cuvînt sint două-trei eud de fluturi din fiecare cuvînt, precum dintr-o leață se eud ziduri mari, gălăgioase, de rață și cu fiecare cuvînt pați verbi între patru ochi despre critica fal de moarte, lăe ce și un început de poem scris la luminare, seara, cu mult prea multă sensibilitate

din grădina crescută pe prag tete ciopite și cîntă. O curta gropi de var, lume, cai, ridică a casă pe cîntă.

Bob de nisip marin

ciți nu mă ve găsi nimeni totul e calculat dinainte in apa caldă o infinitului: ziduri, ziduri din care orînd ar putea izbucni inserarea scot de sub unghie un bob de nisip marin îl legă în palmă stării puțin, cit să ajungă cu buzele de ganușului țărniului apoi îl arunc, îl arunc in cea șapte crăpături ale vîntului un fal de a accepta să mi se întimplă un chin căci mai apoi, mi-a ciudă, mă smiercăi, mă acuză inul în tiriu de-acum fiecare lacrimă e un bilci in care o scăpă o leaică.

Sezon poetic

numai gropi, insomni in care iorba e bună de coasă verde pervers, buclat după gri acest sezon între șorpe și broască precum întunericul într-o sală de film numai bălți sub jetul memoriei muloje de apă prietenii mei goi-galuzi în nămol se joacă, înoată, trag de un elastic, ce țărîm vintoleală spurcată, membrăndă întinsă peste un straniu ecou numai gropi, insomni in care iorba e bună de coasă sub geomurile sărind în fîndăni argintii

Ca pentru sine

Mi-ou spus: nu știu să scrii? gata, nu știți. ce dracu, mare scafala? ai alte șanse: să fi tînar, aproape frumoaș, să te măriți, să locuiești la portier, să faci mulți copii să te coafezi, să te îmbraci dintr-o singură leață gata, nu te mai necăji vei fi gimnastă, economiștă, oficianță într-o gară și brusă cu făcut, eu n-am găsit răspuns atunci am izbucnit în plîns ce o bleagă mult mai tîrziu cînd m-am născut venind pe lume într-o cușcă de aer ce spaimă l moașei l se făcuse milă și frig avea un creion chimic și un zîmbet hain mi-o dat din registru un număr com stîmb și o adăugă pe verso in grabă: „fetiță, 2 kg și un ster, număr impar 39 (trezeci și nouă) sugrumată cu cardonul ambical, 26% șansă” apoi ca pentru sine, încet: „doamne, ce tare plouă!”

laurian câmpeanu Mangusta

● Scrie ca un om care a împlinit treizeci de ani. Poate și-a împlinit, nu-l eunose; mi-a trimis, spre lectură, trei povestiri — două bune de publicat, una... Păsedă acel dar unic de-a observa că sub fiecare lucrare izoflorescentă stau în umbră două țipare ale durerii: Nostalgie reținut, un pic și romantic fără velle (sau bine cenzurat), Laurian Câmpeanu lăurează fraza ex un îndrăgostit de scăpările cuvîntului și pare înclinat să dea glas mai ales tristețelor care imobilizează viața. Bun venit pe drumul nevoii.

Grafică de Doina Chelariu

Insă piciorarele nu-i ascultau și rămăneau pe loc impietrit, privind fascinat spectacolul de sus. Aveau febră mare și cînd le puneau termometrul umblau cu ariă să nu li scape jos să se spargă. Argintul-viu ar fi început atunci să umble singur pe covor, părăndirea în bucatărie și întra în vasele cu mîncare să le circăvească. Nici nu l-ar mai fi putut aduna de pe jos, căci era atât de iute, încît le scăpa printre degete ascunzîndu-se prin cele mai întunecate unghere, de unde îl pîndea să adormă ca să urce sub asternut. Nu aveau voie să-l atingă măcar, chci dacă erau tăiat la mină pușca să li se verse în singe.

Dimineața, poliul așternea peste lucruri o poignită subțire și argintie. În preajmă, arborii păreau de sticlă iar pe la stresiți turcureli începuseră să piure și se prăbușeau chiar în spatele lor după ce reușiseră să treacă. Umblau cu teamă pe sub ei, căci auziseră că un turture din acela urla și ascuțit ca o lance putea să te spîntece dacă îți pica în creștet și de aceea începu să-i dărmie cu bulgări. Drumul pe acolo devenise atât de cîlcit, încît umblau de mină luncind la tot pasul pe luciul argintiu. Plecay devreme ca să poată ajunge pînă nu încheie la bazarul de peste drum și să la zahăr candel care îi aștepta în cutii de carton, zgrumturos și greu de ruzul, cu fetele opale ca niște cristaluți. Cestonariul îl spărgea cu cîncarul și îl deșerta în pungi din hirtie de țară îngălbenită. Uneori îi apuca scara pînă să treacă înacoi drumul plin de primojdii, căci abia făceau citiva pași într-o oră și adesea stăteau pe loc avînd impresia că năntăzesc. Alteori se răzneau atîngînd prin lucruri pe unde nu mai fuseseră niciodată, însă auzeau strigătele părăntirilor și se luau după urma lor lăsată în aer.

La lumina lunii, fetele așteptau cu infrigurare clipa cînd le puneau cercel gaurîndu-le lobul urechii cu un ac înnegrit în foc. Erau niște cercel cu bumbi de alamă care se cocleau repede, însă lor le plăceau la fel de mult ca vîntului de pe brate care se mîna cu un bănt de argint și îl cercetau în fiecare seară. Nu prea mai leșeau din casă de cînd aflaseră că pămîntul e rotund și ei stăteau uneori atîrnati cu capul în jos pe suprafața lui, încet putîndu-se să cadă spre lună.

Era în larma de pomîni cînd, într-o singură noapte, căzuze zăpada de trei metri, se închiseseră scollie și oamenii în pufoace făceau pîrtii, ca viezurii, ca să iasă din case. Cînd a fost găsit într-un sant copilul Podoacă învelit în hirtie și scîlțit au vopsit căteuua doamnei colonel dintr-un cu ru pe bot. Era de sărbători cînd au venit piloții cu „Plugusorul”, numai că erau îmbrăcați în femei, aveau adică ciorapi de mătase și pantofi cu tocul înalt, iar în puștii băseseră sarmale făcînd un țărăboi de pomîni. Năntăseră pe usă odată cu zăpada și dansaseră. Perînții alegeadu-și partenera cu o esară petrecută de după git. Stîngeau apoi lumina și ingenuncheau pe o pernă în mijlocul camerei sărutîndu-se îndelung în uralele celorlalți, căci rar se alegeau soți și soție. Era de Anul Nou cînd au scos capul pe fereastră și au strigat: „La mulți ani, 1964!” ca și cum anu ar fi fost un drumet venit de departe în casa

lor. Pe geamul se prinseseră flori de gheață și ei le răzuiau cu cutitul scîrînd peste ele numele anului care se înnoia. Era de sărbători cînd tata îi arunca în zăpadă iar ei nu mai vedeau nimic din pricina crivățului care le azvîrlea cristale de gheață în ochi. Tata adusesse de unitate un piuteu cu capace de sticlă, cu var, albastro și verzi, luminînd ceul asemeni stelilor căzătoare.

Apoi au fost la nenea Dumitru unde televizorul era acoperit cu un celfan albastro ca să se vadă colorat. Pe masă era un cristal străveziu, o „fiore de mină” ca o ramură de sare plină de granule multicolore, scosă din adîncurile zăpezii. Dîmărită credea că este o piatră prețioasă bătuță în nestemate care irizează miriade de culori în întunericul camerei. Se simtea atras irezistibil de cristaluț acela și odată chiar încercase să-l furce, însă căzuze cu el pe scări făcîndu-și un semn în cosul pieptului.

În ajun fuseseră cu colindul cîntînd la fereștre cu glasuri cristaline „Florile dalbe” sau „Bună dimineața”.

„Foșie verde portocală Noi sintem copii de școală Si-am venit să colindăm Pe la case să urăm

Dragă domnișoră Te-aș putea așază Dă-ne un covrig Că murim de frig”.

Îi poțeau înăuntru unde era atât de cald și cameroni stăteau voioși în jurul mesei iar din bucatărie veneau în mîni ademenitor de coronele. Oamenii aceia le dădeau portocală și niște poliete cu bronz pe care le băgau în traisă ca să le împartă după ce ațungeau acasă, însă fetița îi păcălea mereu, căci învățase să numere în gura moneșiei într-o pară de ghin și cînd se simolea, răzneau pușcuiță izbind-o de ciment. În Ajun împodobeau brațul cu globuri fosforescente, betațali aurie și bomboane fondante învelite în staniol dînd foc la artificielle care împărășiau scintei.

Ce-i pasă copilului cînd tata zboară cu avionul ca să-i aducă ciocolată „Urs de Dorna”? Sau cînd sare cu paracutista, nimereste într-un boschet, în să pune căștile cu șelenă și, cu o sîrmă pe care o plîmbă pe un cristal de cuarț, prinde postul național de radio? El nu știe că, atunci cînd zboară la zece mii de metri altitudine, piloții lor le-ar fi frig, dacă nu s-ar îmbrăcea în salopetele acelea de piele îmblăntită, numite în salopetele acelea de piele îmblăntită, numite în moctierina. Acolo sau, aerul e mai rarefiat și cite unul aterizează în Iulie cu aripile pline de zăpadă. El se miră cînd tata îi spune că în carlingă se aforă un scaun automat care cata-pulteață pilotul aflat în pericol și o cutie roșie ce înregistrează tot zborul și e atît de tare, încît dacă se prăbușeau avionul rămîna întregă folosînd la cercetările care urmează. El mai bine îl așteaptă după usă cînd se întoarce de la zborul de noapte ca să-i sară în cîrcă.

Într-o seară însă cînd se întorcea de la zbor, tata nu l-a mai luat în brațe, ci a discutat mult timp cu mama în bucatărie. Aflase apoi că nenea Dumitru căzuze cu avionul și se afla în același spital unde îl dusesse pe el cînd a fost bolnav de plămîni. Nenea Dumitru luase atunci un elicopter pe răspunderea lui, ducîndu-l de urgență la spital. Stătuse într-o rezervă, cu perfuzia intrată în braț. Seara, portocală și niște poliete cite un remocher care ținea pe Dunăre cu zecele de becuri de semnalizare, albastro sau roșii, și asculta sirena răgășită. La ora de vizită, doctorii îi promiteau că-i dau drumul acasă, dar îi făcuseră atîtea injecții, căi aurorele nu ațneau nici un loc unde să-l mai întep. Ei era sete și visa valuri înopinate, cascade și sticle la gheață, sperîndu-se de cîntecul cutvulei cînd trecea vane salvare cu girofarul de urgență răspîndind o lumină vișnie. Tata și nenea Dumitru îi vizitau uneori după-amiaza și îi aduceau portocale. În ultima zi de spital, cînd începeau să alerge, ținea ca să se sarle în brațe, se prăbușea dintr-o dată, pentru că stătuse atît de mult la pat, încît uitase să meargă. Tata izbucnise atunci în plîns, stăteau amîndoi în fața lui simțînd că nu puteau să-l aperi și a trebuit să-l învețe din nou cîteva luni să păsească prin casă.

Cu nenea Dumitru fuseseră în excursie la Sîlnic Moldova cînd l-au scăpat în cascadă și au venit pionierii cu detasamentul. Se rusinase atunci, căci își scosese hainele la uscat, punîndu-și în grabă o haină de ofițer care îi ajungea pînă la glezne. Îi plimbu toată ziua pe munte ca să „bosesec” și să adormă devreme. Seara, tata îi aducea poezii de Moș. Era o seară vîntă și seze somnul pe genele copililor, însă cînd veneau piloții să-l ia la restaurant îi găseau tot pe el adormit iar bătaul era neobisnuit de treaz așteptînd terminarea poveștii.

După o vreme, nenea Dumitru ieșî din spital, însă avea o placă de argint la cap și fusese oprit de la zbor. Încercase să se mai ducă la el în televizor, dar de cele mai multe ori înghețau la usă în obscuritate acșilor, suînd în zădar. Auzeau atunci pași nesiguri prin casă încercînd să facă mai puțin zgomot, cineva care îl pîndea și ar fi putut să nu le deschidă ori să-l alunge cu vorbe grele făcîndu-l să piardă filimul pe care îl așteptaseră o săptămîni. Chiar și atunci cînd îl primea, nenea Dumitru era vesnic băut și urzuc. Odată strigase atît de tare la el și sfîrșimase piatra aceea prețioasă izbind-o de ciment în bucatărie.

Apoi s-au mutat ei el din colonia de piloți, pentru că tata se îmbolnăvise și fusese oprit de la zbor. Camionul stînd în ploale cu mobilă umflată de apă în după-amiaza de toamnă, mama se împîndea blocurile dintre salcîmi. Erou cu soare cînd au pornit, pe străzi se forme curcubeul iar cîinele credincios alergase o vreme după mașină privindu-și cu ochi trîști pe bătaul care se aplesca pe geam făcîndu-le cu mina puștilor de la blocuri. S-au risipit cu toții și răsuții își trimiteau vestii. Într-o seară bătaul ajunse în colonia de piloți, însă îl părăsî pustiile case țase blocuri dintre salcîmi, clubul unde alătauță piloții discutau partide celebre de biliard. Peter căzuze cu avionul, nenea Cornel cu care se plimbase de mină prin unitate murise și el, iar Sorin era comandant de escadrilă. Dida și atunec mare sportiv și astăzi bătaul nu gîte unde este Doina. Trifan să se mai joace cu ea de-a mama și de-a tata.

Loc de poem sau de vint

Amiza unei gări urzală de tranzi involvurate plouă solo de esteplare ca un celafan peste o dulcea și plăcută elanitate mi-aduc aminte de propria-mi nuntă fugeam pe mijlocul drumului ca să nu m-ajungă nuntașii ei aruncau după mine cu pietre și mure ce petrecere i fugeam pe mijlocul drumului ca să nu mă prîndă cînd mi se păru că mama peste cosa ma strîgă, zgîlîind lerastra dintre vis și realitate apoi, am căzut de pe bicicletă într-un tren fără destinație

După-amiază de iunie

Nu scriu cabar într-o grăoapă de var declari și voi de albeoță pustie iată, sint pe un maidan trag după mine un sac, un sac rupt frag după mine rid aproape involuntar risul meu ca un șir de semînțe mă împiedic și cad

arunc apa din scaldă în răspăr se duce în pustie ispite alerg și scriu, s-a inserat, in spate duc pietre mari, părăntești, aurite

Grafică de Floarea Țuțianu

